

Felütés

Enigma

HEMRIK LÁSZLÓ

FUGA Építészeti Központ, 2017. VII. 20. – IX. 3.

k
kiállítás

Rejtvény, rejtély, titok. Enigma. A művészet, különösen a kortárs művészet fontos összetevője, amely két szinten hat és gyakorol hatást az esztétikumra. Hogy egy közkeletű példával éljek: Jackson Pollock általunk nem ismert motivációi, indulatai és a festékanyag véletlenszerű becsapódásai hozzák létre nagy részben a jól ismert, lírai és expresszív absztrakt felületeket. De az enigma megjelenik, megjelenhet a műalkotásnak egy magasabb szintjén a létezés különböző, talányos jelenségeinek ábrázolásában, tehát témaként is.

DELI ÁGNES:

Tájkép II., 2016, újrashasznosított kerékpárgumi, cérna, rétegelt lemez, 125×200×5 cm

a „kimondatlanul maradt” részletekkel sikeresen izgatják a befogadás „rejtvénymegoldó” apparátusát.

Ugyanakkor azt kell mondjam, bármennyire is egy kamarakiállításról van szó (s így nem várhatunk tőle még megközelítőleg sem definitív képet), de a művek, az alkotók illetően együttállása, azt gondolom, inkább egyneműsíti az egyébként hatalmas, rendkívül messzire vivő művészi tárgykört. Mert ez a fontos az enigma esetében: nem tudom, hová és merre tarthat, nem tudom, pontosan ki és micsoda.

KOVÁCS LOLA:

Kívánság (Wish), 2017, fotó

A FUGA földszintjén látható *Enigma* című kiállítás betölti hivatását, különösen akkor, ha mellérendeljük az alagsorban látható *Geometrikus generációk* című tárlatot. Ez utóbbi látványos, precíziós alkotásai valóban kevés mozgásteret biztosítanak az értelmezési lehetőségeknek. Ezzel szemben az Enigma nyolc női alkotójának munkái

Vojnich Erzsébet Stalker-képei, sivár környezetbe vetett bunkerei, Bikácsi Daniela kiemelt pozícióba helyezett, jelentőségteljes tárgyai, Krajcsovics Éva 24 fényvariációja egy témára (?), egy tárgyra (?), egy térre (?), Horváth Kinga igényes és finom staffázsfigurák nélküli tájgrafikái, Sóváradi Valéria szorongással teli, egymástól távol álló emberekből, tárgyakból felépülő kultúraképei, Zsemlye Ildikó kihalt városfragmentumból épülő, intermediális fémplasztikája így együtt a metafizikai űrt, a filozófiailag kimondhatatlant, az elvesztettségben való szorongást azonosítja enigmaként. Ez is az – tagadhatatlan. És az is igaz, hogy a kiállított művészek eddig munkásságának ez fontos, fundamentális része. De a kiváló alkotók egy más szituációban más területhez „szólhatnának hozzá”: kultúra, lélektan, szociális tematika stb.

Egy szó, mint száz, szívesen láttam volna még más enigmaaspektust is, ha már az erős felütés megtörtént. Azt gondolom, hogy Kovács Lola hatalmasra nagyított, eleven szemei, arcai, búzakalásza, valamint Hajdú Kinga bőséges látnivalót kínáló tündéri mikrorealizmusa ki is lép ebből a keretrendszerből, bár akarva-akaratlan ők is az előbb vázolt enigmaképet erősítik. Talán Deli Ágnes biciklibelsőből készített képobjektje áll ellent a kísértésnek. Munkája ilyformán nagyon egyedül van a térben.